

Referat fra bestyrelsens 13. møde

Torsdag den 30. januar 2020 kl. 16:30 – 19:00
Esrum Møllegård, Klostergade 12, 3230 Græsted

Tilstede:

Annette Sørensen
Benedikte Kiær
Carl Bruun
Jens Bjerregaard
Jette Haugaard
Kirsten Jensen
Kirsten Skovsby
Lars Jonsson
Ole Lass Jensen
Peter Skat Nielsen
Poul Erik Pedersen

Vibeke Steen fra Gribskov Kommune (observatør)
Anders Kring Mortensen (observatør)
Katrine Skaar Jessen (referent)
Marianne Lund Ujvári (observatør)

Afbud:

Anders Gerner Frost
Freja Brabæk Kristensen
Mette Aaskov Knudsen (udtrådt)
Steffen Jensen

1. Godkendelse af dagsorden (1 min.)

Dagsordenen blev godkendt, og rækkefølgen for behandlingen af punkterne var 1, 2, 6, 3, 11, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 12 og 13.

2. Orientering fra formanden (9 min.)

- Nationalparkplan:
 - Høring forlænget til og med den 4/3
 - Offentligt møde den 3/2 kl. 19.30, Krakasvej 17, Hillerød
 - Status for antal høringssvar
Der er kommet fire høringssvar indtil videre.
- Foretræde for Miljø- og Fødevarerudvalget den 15/1
På mødet orienterede de fem formænd for nationalparkerne om en række udfordringer, der, hvis de løses, vil øge mulighederne for at leve op til Folketingets forudsætninger for nationalparkernes virke, når det gælder formålet om at styrke og udvikle nationale naturværdier. Udfordringerne er, at det ikke, som det ellers var forudsat i nationalparkloven, reelt er muligt at gennemføre større naturgenopretnings- og naturplejeprojekter. Det skyldes EU's statsstøtte-regler, som nationalparkernes arbejde ikke er undtaget fra. Reglerne forhindrer, at der kan gives kompensation til private lodsejere for tab af dyrkningsrettigheder eller tilskud til aktiv naturpleje.
Dagsordenspunktet vedlægges referatet, og sekretariatet opfordrede alle i bestyrelsen til at orientere deres bagland om problematikken.
- Nationalparkens forslag til Regeringens natur- og biodiversitetspakke
Forslaget vedlægges referatet.

- To turistoplysningstavler er opsat på Helsingørmotorvejen. Nationalparken afholder driftsomkostningerne.
- Nationalparken deltager i Naturmødet i Hirtshals den 14.-16. maj, og nationalparkerne har i fællesskab fået antaget et debatforslag på den store scene, Thunderdome, omkring nationalparkernes potentiale.

3. Prognose for årsregnskab for 2019 – orientering (10 min.)

De endelige regnskabstal foreligger først i uge 6, og derfor forelægges bestyrelsen en prognose for årsregnskab for 2019. Bestyrelsen vil blive forelagt årsregnskabet for 2019 til godkendelse på mødet den 24/3.

Prognosen for årsregnskab 2019 viser et overskud på omkring 530.000 kr., hvoraf nationalparken er forpligtet til at hensætte ca. 295.000 kr. til feriepenge.

Budgetafvigelsen skyldes især, at der er brugt færre penge end budgetteret på nationalparkplanen, fx var der budgetteret med 140.000 kr. til uforudsete udgifter, som ikke er blevet brugt, og en del udgifter er blevet mindre end budgetteret. Det betyder, at der kan overføres ca. 235.000 kr. til budgettet for 2020 efter hensættelser af feriepenge.

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen tager prognosen for årsregnskab for 2019 til efterretning.

Bilag 3 Prognose for årsregnskab 2019

Beslutning:

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

4. Budget 2020 samt indtægter 2020-2026 – beslutning (10 min.)

På baggrund af prognosen for årsregnskabet for 2019 forelægges bestyrelsen et foreløbigt budget for 2020 samt en oversigt over indtægter i 2020-2026.

Budgettet for 2020 er opdelt i to halvår. Første halvår af 2020 dækkes af vores 2-årige initialbevilling på kr. 6,7 mio. kr. Rest til 1. halvår 2020 er kr. 2.001.310,-.

Bevilling til andet halvår 2020, og for resten af perioden for første nationalparkplan, kan vi søge, når bestyrelsen har vedtaget Nationalparkplan 2020-2026. Ansøgningen skal vedlægges et overordnet budget for 2020-2026, som bestyrelsen vil blive præsenteret for senest i sommeren 2020.

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen godkender det reviderede budget for 2020
2. At bestyrelsen tager bevillingsoversigten til efterretning.

Bilag 4 Budget 2020 samt indtægter 2020-2026

Beslutning:

Bestyrelsen tiltrådte begge indstillingspunkter.

5. Rådet – beslutning (15 min.)

Mette Aaskov Knudsen, Skovskolen, stopper i råd og bestyrelse.

Pladsen i rådet

Bestyrelsen skal beslutte, om den vil udpege et nyt medlem til rådet, og hvordan processen skal være. Det fremgår af kommissoriet for nationalparkrådet, at bestyrelsen har besluttet, at rådet skal bestå af tre medlemmer fra hver af følgende områder: A. natur, B. geologi/landskab, C. kulturhistorie, D. friluftsliv, E. lokalsamfund/erhverv/turisme, samt F. formidling/undervisning/forskning. Mette var udpeget til rådet som repræsentant for Skovskolen inden for F. formidling/undervisning/forskning.

Skovskolen har tilkendegivet, at de fortsat er interesseret i at sidde i rådet og tilbyder Thomas Færgeman, forstander på Skovskolen, til området F. formidling/undervisning/forskning i stedet for Mette.

Pladsen i bestyrelsen

Rådet har to pladser i bestyrelsen. De to rådsmedlemmer i bestyrelsen udpeges af miljøministeren efter indstilling fra rådet. Eftersom Mette udtræder af bestyrelsen, har rådet en ledig plads i bestyrelsen. Rådet skal derfor til miljøministeren indstille alternative kandidater (én mand og én kvinde) fra rådet til rådets ledige plads i bestyrelsen. På baggrund heraf udpeger miljøministeren det nye bestyrelsesmedlem fra rådet.

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen diskuterer og beslutter, om den vil udpege et nyt medlem til rådet og processen herfor.

Bilag 5A Kommissorium for nationalparkrådet i Nationalpark Kongernes Nordsjælland

Bilag 5B Kandidatliste til rådsplads inden for formidling, undervisning og forskning

Beslutning:

Bestyrelsen diskuterede punktet og besluttede at udpege Thomas Færgeman til nationalparkrådet.

6. Naturstafetten – orientering (20 min.)

Bestyrelsen besluttede på sidste møde, at nationalparken i samarbejde med Naturstyrelsen skal deltage i Naturstafetten, som er en del af DR's store satsning "Vores Natur".

Naturstafetten starter i Nordsjælland søndag 31. maj 2020 (pinsedag). Derefter føres den rundt i landet med stop på i alt 16 forskellige naturperler (nationalparker, naturparker m.v.). Den overordnede planlægning og koordination varetages af Friluftsrådet.

Sekretariatet har i samarbejde med Naturstyrelsen arbejdet videre med såvel lokalitet (mest optimale: Pibersletten mellem Nødebo og Gribskov ned til Esum Sø). Bilag 6 beskriver nærmere baggrund for valg af lokalitet, foreløbigt program og aktiviteter på dagen, markedsføring og økonomi. Der udestår fortsat afklaring fra "centralt hold", hvad det indebærer, at stafetten starter i Nordsjælland.

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Bilag 6: Status for Naturstafetten.

Beslutning:

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning, og ligeledes at lokaliteten bliver Pibersletten. Naturstyrelsen og sekretariatet er allerede i dialog med en masse organisationer om aktiviteter på dagen.

7. Nedsættelse af arbejdsgrupper i rådet – beslutning (15 min.)

Efter ønske fra bestyrelsen på mødet den 25/6-2019 har sekretariatet udarbejdet kommissorium for arbejdsgrupper og udvalg. Sekretariatet foreslår, at der kan nedsættes en arbejdsgruppe inden for hvert af de seks områder i rådet:

- A. natur
- B. geologi/landskab
- C. kulturhistorie
- D. friluftsliv
- E. lokalsamfund/erhverv/turisme
- F. formidling/undervisning/forskning.

Rådsmedlemmer udpeget i kategorien "særligt sagkyndige medlemmer" vælger sig ind på et af de seks områder. Der nedsættes kun de arbejdsgrupper, som der er opbakning til i rådet. Hvis der ikke er opbakning i rådet til at nedsætte arbejdsgrupper inden for alle seks områder, kan rådet på et senere tidspunkt vælge at nedsætte de øvrige arbejdsgrupper.

Arbejdsgruppernes opgave: drøfte oplæg til bestyrelsen til prioritering af projekter i første planperiode, drøfte specifikke projekter i henhold til nationalparkplan, sparring for sekretariatet mht. faglige udfordringer, projekter mm.

Medlemmer: 3-4 rådsmedlemmer i hver arbejdsgruppe

Mødefrekvens: efter behov, forventeligt 1-2 møder af to timers varighed per år

Sekretariatsbetjening: sekretariatet bidrager med almindelig sekretariatsbetjening (mødeindkaldelse, referat, booking af mødelokale)

Funktionsperiode: følger rådets funktionsperiode.

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen godkender, at der nedsættes arbejdsgrupper i rådet
2. At bestyrelsen godkender de beskrevne rammer for arbejdsgruppernes arbejde.

Beslutning:

Bestyrelsen tiltrådte begge indstillingspunkter og fremsatte ønske om, at bestyrelsesmedlemmer efter behov og interesse kan indgå i arbejdsgrupperne.

8. Nedsættelse af udvalg om partnerskaber og logo – beslutning (15 min.)

Nationalparken kan give tilladelse til at virksomheder, foreninger mv. anvender nationalparkens partnerlogoer. Der findes tre typer af partnerlogoer (se bilag 8A). Det er et krav i Miljøministeriets designmanual for de danske nationalparker, at nationalparken selv udarbejder skriftlige retningslinjer for brug af logoerne.

Sekretariatet foreslår, at der nedsættes to udvalg, der skal udarbejde udkast til skriftlige retningslinjer for de to logoer, der er vist størst interesse for at anvende hos bestyrelse, råd og samarbejdspartnere:

- "Et produkt fra"-udvalget skal udvikle retningslinjer for "Et produkt fra"-logoet, som virksomheder kan anvende på fødevarer og non-food produkter.
- "Partner med"-udvalget skal udvikle retningslinjer for "Partner med"-logoet, der kan anvendes af samarbejdspartnere, f.eks. virksomheder, institutioner og foreninger.

På baggrund af drøftelserne i de to udvalg laver sekretariatet oplæg til retningslinjer for brug af det 3. logo "I samarbejde med" på baggrund af de retningslinjer, der allerede foreligger fra Miljøministeriet for brug af dette logo.

Første udkast til retningslinjer for de tre logoer vil blive præsenteret for bestyrelsen til drøftelse efter sommerferien 2020.

Bilag 8B er et udkast til et kommissorium med en beskrivelse af udvalgenes opgave og sammensætning samt en tidsplan for deres arbejde.

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen godkender nedsættelsen af to udvalg, der skal udvikle udkast til retningslinjer for brug af to af nationalparkens partner-logoer
2. At bestyrelsen godkender udkast til kommissorium evt. med yderligere tilføjelser
3. At bestyrelsen tager tidsplanen i bilag 8B til efterretning.

Bilag 8A Præsentation af nationalparkens partner-logoer

Bilag 8B Udkast til kommissorium for logoudvalg

Beslutning:

Bestyrelsen tiltrådte alle tre indstillingspunkter uden yderligere tilføjelser til indstillingspunkt 2.

9. Nationalparkens deltagelse i turismeprojekt – beslutning (10 min.)

VisitNordsjælland har fået 1.546.805 kr. fra Erhvervsfremmebestyrelsen til det 2-årige projekt "Turismeudvikling i Nationalpark Kongernes Nordsjælland". Opstarten af projektet er blevet forsinket, så den forventede slutdato nu er 31/12-2021.

Sekretariatet vil bidrage til projektet med 400 medarbejdertimer fordelt over to år. På mødet den 8/11-2019 efterspurgte bestyrelsen en nærmere beskrivelse af, hvordan sekretariatet og bestyrelsen forventes inddraget i projektet.

Sekretariatet foreslår, at 1-2 fra sekretariatet deltager i det løbende arbejde. Bestyrelsen orienteres løbende om arbejdet og inddrages på forhånd om emner, der kræver beslutning i bestyrelsen som f.eks. konkrete indgange til nationalparken, turoperatører mm.

Sekretariatet foreslår desuden, at der nedsættes en følgegruppe bestående af 3-4 fra nationalparkrådet og evt. bestyrelsen. Følgegruppens opgave bliver at rådgive sekretariatet ift. projektet. Gruppens enkelte medlemmer inddrages løbende samt gennem ca. 2-3 fælles møder årligt i projektperioden.

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen tager beskrivelsen af sekretariatets, rådets og bestyrelsens rolle i projektet til efterretning
2. At bestyrelsen godkender, at der nedsættes en følgegruppe af medlemmer fra nationalparkrådet og evt. bestyrelsen.

Bilag 9 Nationalparkens rolle i projektet "Turismeudvikling i Nationalpark Kongernes Nordsjælland"

Beslutning:

Bestyrelsen tog beskrivelsen til efterretning og besluttede jf. indstillingspunkt 2 at nedsætte en følgegruppe, der som udgangspunkt består af arbejdsgruppen "Lokalsamfund, erhverv & turisme".

10. Opstart af arbejdet med besøgscenter og indgange – beslutning (15 min)

Sekretariatet foreslår, at bestyrelsens arbejde med indsatsen "Indgange til nationalparken" startes i foråret 2020 ud fra følgende indledende tidsplan:

Marts/april 2020:

Aftenseminar for bestyrelse, råd og Esrum Klosters bestyrelse indeholdende:

- Oplæg af ekstern(e) oplægsholder(e) med erfaring i at planlægge og drive besøgscentre:
 - Gode råd når man planlægger et besøgscenter
 - Hvordan gøres det levedygtigt?
 - Forskellige scenarier og fordele og ulemper
- Præsentation af Esrum Kloster & Møllegårds udviklingsplaner og indledende tanker om samarbejdet med nationalparken om et centralt besøgscenter for Nationalpark Kongernes Nordsjælland
- Diskussion af, hvad nationalparkens centrale besøgscenter skal kunne (plenum eller i grupper).

Maj 2020:

Bestyrelsesmøde med diskussion af det videre arbejde med besøgscentre (f.eks. samarbejdet med Esrum Kloster & Møllegård, eventuel nedsættelse af udvalg)

Sekretariatet indstiller:

1. At bestyrelsen godkender den indledende tidsplan.

Beslutning

Bestyrelsen fremsatte ønske om, at der inviteres repræsentanter fra kommunerne samt projektlederen fra turismeprojektet med til seminaret. Bestyrelsen godkendte tidsplanen.

11. Orientering fra medlemmerne (10 min.)

Jette Haugaard: Der er afholdt et medlemsmøde i lodsejerforeningen om biodiversitet, hvor tre rådsmedlemmer deltog.

Ole Lass Jensen: Der er lanceret et frimærke med parforcejagtlandskabet – og andre danske verdensarvssteder.

I år er det 350 året for parforcejagten i Danmark, og det vil blive brugt som en ramme for formidlingen og en række spændende aktiviteter til efteråret. Udstillingen om parforcen er blevet en vandredstilling, som nu er i Lyngby, og som sidenhen skal til Hillerød.

Poul Erik Pedersen: De grønne organisationer i Friluftsrådet har mødtes for i fællesskab at forfatte et høringsvar.

Benedikte Kiær: Helsingør Kommune er i gang med sit høringsvar og glade for, at Gurre kommer med i nationalparken. Derudover er vi i gang med at se på lokale indgange til nationalparken.

Lars Jonsson: Levestedsindsatsen er løbet ind i lidt problemer, men i Landboforeningen arbejder vi videre med det.

Jens Bjerregaard: Forvaltningsplanerne for urørt skov ligger til behandling hos ministeren.

Kirsten Skovsby: Der er opbakning og begejstring blandt jægerne for nationalparkplanen.

12. Kommende møder (5 min.)

Offentligt møde om nationalparkplanen

Mandag den 3/2 kl. 19.30-21.00 hos C4, Krakasvej 17, 3400 Hillerød

Bestyrelsesmøder 1. halvår 2020:

Tirsdag d. **24/3** kl. 16.30-19.00

Onsdag d. **6/5** kl. 16.30-19.00

Torsdag d. **25/6** kl. 16.30-19.00

Forslag til mødedatoer 2. halvår 2020. Tidspunkt: 16.30-19.00

Uge 38: 15/9, 16/9 eller 17/9

Uge 49/50: 1/12, 2/12 eller 10/12

Mulighed for et ekstra møde i uge 43: 20/10, 21/10 eller 22/10.

13. Evt. (5 min.)

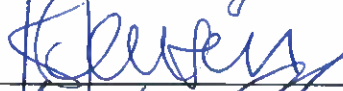

Rådet skal udpege en mand og en kvinde til bestyrelsesposten.

14. Godkendelse af referat med underskrifter

Jens Bjerregaard ankom kl. 17.15 under behandlingen af punkt 11 og Kirsten Skovsby kl. 17.25 under punkt 4. Poul Erik Pedersen forlod mødet kl. 18 under behandlingen af punkt 7. Bestyrelsen godkendte referatet.

Referat fra bestyrelsens 13. møde den 30.01.2020 er godkendt på dagen af:

Anders Gerner Frost, Gribskov Kommune	
Annette Sørensen, VisitDenmark	
Benedikte Klær, Helsingør Kommune	
Carl Bruun, bestyrelsesformand	
Freja Brabæk Kristensen, Fredensborg Kommune	
Jens Bjerregaard Christensen, Naturstyrelsen	
Jette Haugaard, lodsejerrepræsentant	
Kirsten Jensen, Hillerød Kommune	
Kirsten Skovsby, Danmarks Jægerforbund	
Lars Jonsson, Landbrug & Fødevarer	
Mette Aaskov Knudsen, Nationalparkrådet	
Ole Lass Jensen, Nationalparkrådet	
Peter Skat Nielsen, Danmarks Naturfredningsforening	
Poul Erik Pedersen, Friluftsrådet, næstformand	
Steffen Jensen, Halsnæs Kommune	

Danmarks nationalparker – en kort status efter 12 år med nationalparkloven

Nationalparkerne som vigtige aktører for mere og bedre natur

Nationalparker er et ret nyt koncept i Danmark. Det tager tid at bygge en ny institution i naturforvaltningen op fra grunden. Derfor tager det også tid at se resultater.

Når det gælder det overordnede formål at styrke og udvikle naturværdier, skal det fremhæves, at de 5 nationalparker samlet set har skabt forbedringer på +1.200 ha. Der har været fokus på særlige naturlokaliteter som klitheder, overdrev og skov samt levesteder for sjældne og sårbare arter som sommerfuglen ensian-blåfugl, strandtudse og vadefugle (se bilag 1). Der er desuden indsamlet værdifuld viden om nationalparkernes natur og biodiversitet. Der er dertil mange (og store) projekter i støbeskeen, som bl.a. hviler på omfattende forundersøgelser af mulighederne for at udvikle naturen.

Nationalparkerne bidrager altså, og vil fortsat kunne bidrage, til at styrke og udvikle nationale naturværdier fx større sammenhængende naturområder. Nationalparkerne bidrager også til at styrke indsatsen for sårbare og truede arter. Alt sammen i samarbejde med private og offentlige lodsejere.

Udfordringer i nationalparkernes arbejde

Nationalparkerne møder dog en række udfordringer, der, hvis de løses, vil øge mulighederne for at leve op til Folketingets forudsætninger for nationalparkernes virke, når det gælder formålet om at styrke og udvikle nationale naturværdier.

Udfordringerne er, at det ikke, som det ellers var forudsat i nationalparkloven, reelt er muligt at gennemføre større naturgenopretnings- og naturplejeprojekter. Det skyldes EU's statsstøtte-regler, som nationalparkernes arbejde ikke er undtaget fra. Reglerne forhindrer, at der kan gives kompensation til private lodsejere for tab af dyrkningsrettigheder eller tilskud til aktiv naturpleje.

Nationalparkerne som aktive spillere i natur og lokalsamfund

Hver nationalpark har sin egenart. Det gælder bl.a. landskab, ejerskab, omfang af formidling og karakteren af besøgende (lokale og turister). De forskellige forudsætninger er kommet til udtryk i et væld af forskellige projekter. Omfanget er bl.a. bestemt af nationalparkernes levetid. Et ultrakort overblik over indsatserne gives i bilag 1.

Finansiering af nationalparkernes indsats er baseret dels via tilskud på de årlige finanslove (7,5 mio kr (2010-2014) til 9,2 mio kr (2019) /år/nationalpark). Af nationalparkloven fremgår det, at nationalparkfondene kan modtage arv, gaver og tilskud fx fra almennyttige fonde, EU eller lokale myndigheder. Erfaringerne viser, at netop dette har nationalparkerne haft stor succes med (89 mio. kr i direkte tilskud og en anslået samlet værdi, der til dato mere end fordobler de samlede bevillinger via finansloven). Nationalparkfondene har desuden medvirket til at skabe lokal stolthed og nationalparkernes lodsejere har i stigende grad taget nationalparkerne til sig og medvirker aktivt til at udvikle nationalparkerne.

Nationalparkernes arbejde hviler på frivillighed. Projekterne er derfor helt afhængige af lodsejeres velvilje og tager tid at gennemføre. Frivilligheden er et grundlæggende og vigtigt princip for at sikre forankring, medejerskab til og stolthed over projekterne.

Udover naturforbedrende projekter har nationalparkerne gennemført udviklingsprojekter, mange med betydelig ekstern støtte. Det gælder eksempelvis projekter til formidling af natur- og kulturværdier, herunder støttepunkter for formidlingen (besøgscentre, skibe mv.), lokalt samarbejde om og forankring af nationalparken, mobilisering af lokale kræfter, restaurering af kulturmiljøer og kulturspor, etablering af friluftsfaciliteter som stier, overnatningssteder og fugletårne, fremme af bæredygtigt og hensynsfuldt friluftsliv og meget andet. Der er afviklet kulturarrangementer og etableret udeskole-undervisning. Udviklet fødevarerprodukter og bæredygtige naturoplevelsestilbud. Og meget mere. I Danmark og internationalt (se bilag 1 for konkrete eksempler).

Baggrund for nationalparkerne

De danske nationalparker er oprettet som svar på OECD's kritik af dansk naturforvaltning ved Lov om nationalparker, som et bredt flertal i Folketinget vedtog i 2007. Det overordnede formål er at styrke og udvikle danske naturværdier.

Der er indtil nu etableret fem nationalparker: Nationalpark Thy (2008), Nationalpark Mols Bjerge (2009), Nationalpark Vadehavet (2010), Nationalpark Skjoldungernes Land (2015) og Nationalpark Kongernes Nordsjælland (2018). De dækker mere end 2.300 km², hvilket er mere end Lolland, Falsters og Bornholms samlede areal.

Nationalparkerne skal samlet set repræsentere de vigtigste naturtyper i Danmark. Nationalpark Thy rummer især klitnaturtyper, Nationalpark Mols Bjerge et istidslandskab, Nationalpark Vadehavet et tidevandsområde med strandeng, marsk og klitnatur (UNESCO Verdensarv), Nationalpark Skjoldungernes Land et kulturhistorisk landskab og en typisk dansk fjord, og Nationalpark Kongernes Nordsjælland artsrige skove, store søer og kongelig kulturhistorie.

Alle nationalparker bestyres af en fond, som kan igangsætte projekter til at fremme de formål, der fremgår af bekendtgørelsen for den enkelte nationalpark.

Bilag 1. Nøgletal for Danmarks nationalparker – en ultrakort oversigt

	Indviet	Nationalparkplan	Resultater ift. natur	Væsentligste øvrige resultater	Midler samlet (inkl. 2019)
NP Thy	2008	NP plan 2010-16 NP plan 2016-22	<ul style="list-style-type: none"> • Genopretning af ca. 450 ha lysåben natur mhp. bedre sammenhæng og indsats for truede og sjældne arter • Konvertering af plantage til hjemmehørende arter på ca. 50 ha • Øget viden om NP-arter/forskning 	<ul style="list-style-type: none"> • Restaurering af Lodbjerg Fyr • Besøgsfaciliteter: cykelstier, kort, toiletter, infosteder, fugleskjul, app... • Nationalpark TV, foldere m.v. • 78 undervisningsforløb • > 150 frivillige + jobskabelse lokalt 	<p style="text-align: right;"><u>204,2 mio. kr</u> Finanslov: 81,6 mio. kr Eksterne bevillinger: 64,5 mio. kr: Inkind og øvrige: 58,0 mio. kr</p>
NP Mols Bjerge	2009	NP Plan 2012-18 NP Plan 2018-24	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering af 12,5 km artsrig overdrevs-habitatkorridor i Ebeltoft • Arealerhvervelse til overdrevsnatur m. Den Danske Naturfond, ca. 116 ha • Kortlægning og overvågning af 20 særlige og truede arter & levesteder 	<ul style="list-style-type: none"> • Undervisning, TV, foldere m.v. • Besøgsfaciliteter: 60 km Mols Bjerge-sti certificeret som Leading Quality Trail, korte vandrestier, cykelstier, shelters, badebroer • 70 frivillige 80 partnervirksomheder 	<p style="text-align: right;"><u>62,2 mio. kr</u> Finanslov: 60,6 mio. kr Eksterne bevillinger: 34,96 mio. kr.</p>
NP Vadehavet	2010	NP plan 2013-18 NP plan 2019-24	<ul style="list-style-type: none"> • Naturgenopretning via jordopkøb / fordeling på Mandø. 130 ha. • Etableret 60 nye levesteder til strandtudse + naturforbedret 15 søer/vandhuller 150 ha. • Naturpleje (afgræsning) 210 ha. • Regulering af prædatorer 	<ul style="list-style-type: none"> • +200 partnervirksomheder • Nationalparkskib, magasin +20 film, foldere, SoMe 20.000 følgere • Læringsportal MitVadehav.dk • Besøgs/friluftsfaciliteter etableret • Lokalbefolkning: 78% vil stemme for NP Vadehavet ved valg i morgen 	<p style="text-align: right;"><u>68,6 mio. kr</u> Finanslov: 53,1 mio. kr Eksterne bevillinger: 15,5 mio. kr <i>Partner i øvrige projekter: EU-fonde mv. 99 mio. kr. DK'S Naturfond 20 mio. kr.</i></p>
NP Skjoldungernes Land	2015	NP plan 2017-23	<ul style="list-style-type: none"> • Iværksat naturpleje (afgræsning) af ca. 150 ha enge, moser og overdrev. • Genoprettet 11 vandhuller og søer. • Indsats for sårbare NP-arter: dagsommerfugle, hasselmus, planter og ynglefugle ved Roskilde Fjord. • Genopretning af stenrev i Roskilde Fjord – forundersøgelse gennemført. 	<ul style="list-style-type: none"> • Besøgsfaciliteter: info-porte, stier, lejrpladser, friluftsfølger, udeskolerum. • Husstandsomdelt magasin, foldere, film, app, andre digitale platforme. • Netværk: formidlere, frivillige, partnere og nordiske nationalparker. • Udeskoleforløb i tre kommuner. • Kulturhistoriske bevaringsprojekter 	<p style="text-align: right;"><u>31,0 mio. kr</u> Finanslov: 27,8 mio. kr Eksterne bevillinger: 7,5 mio. kr</p>
NP Kongernes Nordsjælland	2018	NP plan vedtages i 2020	Afventer bestyrelsens godkendelse af nationalparkplan, men 4 private lodsejere, har allerede henvendt sig med ønske om mere natur på deres jord	Afventer nationalparkplan	<p style="text-align: right;"><u>6,7* mio. kr</u> Finanslov: 4,9 mio. kr * opstartsbevilling der også skal dække 1. halvdel af 2020</p>

Forslag til regeringens natur- og biodiversitetspakke

Indledning

De danske nationalparker er udpeget med et væsentligt formål: at styrke den biologiske mangfoldighed i Danmark. Nationalparkerne er derfor oplagte som vigtige aktører i en ambitiøs plan for at give biodiversiteten bedre vilkår i Danmark.

Nationalparkerne repræsenterer samlet de vigtigste danske naturtyper og omfatter nationalt vigtige naturområder. De dækker samlet et areal på mere end 2.300 km², større end Lolland, Falster og Bornholm tilsammen. Det er derfor helt oplagt at understøtte og styrke nationalparkernes muligheder for at bidrage offensivt og målrettet til at skabe bedre vilkår for den biologiske mangfoldighed.

Nationalparkerne er et relativt nyt fænomen i dansk naturforvaltning. Der har været kritik af, at de ikke har formået at løfte ansvaret for at styrke den fælles naturarv til trods for store ambitioner i de planer, som de respektive nationalparker har udarbejdet. Der har ubetinget været startvanskeligheder, og fra nationalparkernes side har vi et stort ønske om at få fjernet de begrænsninger, der forhindrer os i at skaffe rigere og mere natur til danskerne.

Bestyrelsen for nationalparkfonden i Nationalpark Kongernes Nordsjælland skal på den baggrund foreslå, at regeringen i forbindelse med natur- og biodiversitetspakken udnytter det store potentiale, som nationalparkerne rummer. Bestyrelsen ser følgende 5 oplagte områder, der kan styrke nationalparkernes bidrag til at opfylde målsætningen om bedre vilkår for biodiversiteten:

1. Nationalparkerne som ramme for større sammenhængende naturområder

Naturdebatten peger ret entydigt på behovet for at, at naturen skal have mere plads at udfolde sig på (nogleord som "større sammenhængende naturområder", "naturnationalparker", "urørt natur", "helårsgræsning"). De danske nationalparker rummer store arealer, som kan opfylde det mål og nationalparkerne brænder for i samarbejde med lodsejerne at kunne bidrage til at gøre nationalparkerne til "natureksperimentarier", hvor vi styrker den naturlige dynamik i særlige kerneområder.

Det vil ikke give mening at opbygge en ny, organisatorisk struktur til dette formål, da der er store overlap mellem nationalparkerne og de arealer, der potentielt kan gå til sammenhængende natur. I Nordsjælland ligger f.eks. alle de arealer, som er foreslået som "naturnationalparker", inden for grænserne af Nationalpark Kongernes Nordsjælland. I det omfang, arealerne ligger uden for nationalparker, vil de gradvist kunne indlemmes, og der kan udpeges supplerende nationalparker de steder, hvor der ikke i dag er overlap.

Bestyrelsen for nationalparkfonden Nationalpark Kongernes Nordsjælland vil derfor opfordre regeringen til at udnytte den eksisterende organisatoriske ramme i nationalparkerne som udgangspunkt for at skabe større sammenhængende naturområder.

2. Nationalparkerne som brandmænd – styrket indsats for truede arter

I naturdebatten er der en tendens til primært at fokusere på en naturforvaltning, der skal gå i retning af at være "selvbærende" og hvor naturen skal overlades til at udvikle sig på egne betingelser i større, sammenhængende områder. Samtidig er mange sjældne og truede arter helt afhængige af, at deres levesteder opretholdes aktivt gennem pleje, genopretning o.lign., hvis vi vil beholde arterne som del af den danske natur, skal vi sikre en aktiv naturforvaltning, som sikrer levestederne (brandmandens lov), også selvom de ikke umiddelbart indgår i større, sammenhængende naturområder eller er omfattet af retlige forpligtelser (f.eks. EU-naturdirektiver).

Nationalparkerne har rundt om i landet allerede iværksat en del projekter med fokus på truede arter, ikke mindst arter, som ikke allerede er omfattet af EU-forpligtelser til aktiv forvaltning.

Bestyrelsen for nationalparkfonden Nationalpark Kongernes Nordsjælland vil derfor opfordre regeringen til at styrke grundlaget for, at nationalparkerne kan øge indsatsen for de truede og sjældne arter.

3. Styrk samarbejdet mellem nationalparkerne og de statslige myndigheder

De statsejede arealer eller arealer administreret af staten dominerer i de fleste nationalparker. Et styrket samarbejde mellem især Naturstyrelsen og nationalparkerne om at sikre større dynamik og at redde vigtige levesteder for truede arter vil kunne skabe afgørende synergi som bidrager til at nå regeringens mål om bedre vilkår for biodiversiteten, så indsatser fra nationalparken hhv. den statslige indsats komplementerer hinanden. Der er bl.a. med de kommende planer for urørt skov og anden biodiversitetsskov gode muligheder for et samarbejde, hvor driftsplanerne kan komme til dels at afspejle nationalparkernes arbejde (og vice versa), dels afspejle de generelle ønsker om øget dynamik og sikring af levesteder for truede arter.

Bestyrelsen for nationalparkfonden Nationalpark Kongernes Nordsjælland vil derfor opfordre regeringen til fortsat at sikre et forpligtende samarbejde om naturforbedringer mellem statslige myndigheder og nationalparker.

4. Ophæv begrænsninger for tilskud til naturforbedringer

Nationalparkloven rummer i princippet de nødvendige regler for nationalparkerne til at gennemføre naturforbedringer efter aftale med lodsejerne. Det er desværre reelt ikke muligt at anvende reglerne på grund af de begrænsninger, som især ligger i EU's landbrugsregler (de minimis-ordning m.v.). Det er således reelt ikke muligt at give tilskud til lodsejere til naturforbedringer, da tilskuddet vil blive indregnet i den samlede statsstøtte med de begrænsninger, det giver efter EU's landbrugsforordning. Det er bl.a. ikke muligt at anvende lovens regler til at give tilskud til permanente aftaler, som Folketinget ellers forudsatte med vedtagelsen af nationalparkloven.

Bestyrelsen for nationalparkfonden Nationalpark Kongernes Nordsjælland vil derfor opfordre regeringen til at styrke nationalparkernes muligheder for i samarbejde med lodsejere at forbedre vilkårene for biodiversiteten, bl.a. ved at undtage tilskud til naturforbedringer i nationalparkerne fra at blive medregnet i den statsstøtte, der indgår i de minimis-ordningen.

5. Skab flere muligheder for tilskud i nationalparkerne

Langt størstedelen af de danske tilskud til løbende naturforvaltning (drift og pleje) sker i dag på baggrund af EU's landbrugsordninger. Ordningerne er imidlertid helt overvejende begrænset til Natura 2000-områder og nationalparkerne har således begrænset mulighed for at være lodsejere behjælpelige med at udnytte den grundlæggende finansiering til at skabe bedre natur. Regeringen bør ophæve denne begrænsning.

Det er afgørende, at det ikke svækker naturindsatsen i Natura 2000-områderne, hvis EU-tilskudsmulighederne udbredes til også at omfatte nationalparker (hunden skal ikke æde sin egen hale).

Derudover bør der generelt sikres bedre muligheder for nationalparkerne til at yde direkte tilskud til naturforbedringer, hvis nationalparkerne skal kunne opfylde formålet med at styrke den biologiske mangfoldighed.

Bestyrelsen for nationalparkfonden Nationalpark Kongernes Nordsjælland vil derfor opfordre regeringen til at skabe bedre muligheder for tilskud i nationalparkerne.

Nationalparkfondens bestyrelse uddyber gerne sine forslag, både skriftligt og ved evt. opfølgende møde med ministeriet.

Med venlig Hilsen

På vegne af bestyrelsen for nationalparkfonden Nationalpark Kongernes Nordsjælland

Bestyrelsesformand Carl F Bruun